

155226

สิทธิในการรับรองการเกิด
สำหรับบุคคลໄร์เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมาหิดล
กรกฎาคม 2557

ชื่อเรื่อง: สิทธิในการรับรองการเกิดสำหรับบุคคลไร้เอกสารพิสูจน์ทราบ
ตัวบุคคล

ผู้จัดทำ: พรพินัส นวลจันทร์ อุทกะเสน
ชื่อปริญญา: นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อาจารย์ ดร.สุชาดา รัตนพิบูลย์

วันที่อนุมัติ: 8 กุมภาพันธ์ 2557

สถานบัน: มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

1. พันธุ์พน ๓ ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พันธุ์พน กาญจนะจิตรา สายสุนทร)
2. AIM กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดิเรก ควรสามารถ)
3. เชตีไน รัตนพิบูลย์ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เชตีไน ลังการพิมล)
4. สุชาดา รัตนพิบูลย์ กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุชาดา รัตนพิบูลย์)

สงวนลิขสิทธิ์ © พรพินัส นวลจันทร์ อุทกະเสน
มหาวิทยาลัยพายัพ, 2557

PAYAP UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เกิดขึ้นจากแรงบันดาลใจของผู้เขียนที่มีต่อคนไร้เอกสารพิสูจน์ ทราบด้วยบุคคล ที่ผู้เขียนได้ประสบด้วยตนเองตั้งแต่วัยเด็กจนถึงปัจจุบัน ในวัยเด็กที่จังหวัดระนอง บ้านกิต ผู้เขียนได้พบเจอคนไร้เอกสารพิสูจน์ทราบด้วยบุคคลที่เรียกว่า คนไทยพลัดถิ่น หรือคนฝ่ายท่า และแรงงานต่างด้าวชาวพม่าจำนวนมากเป็นเรื่องปกติ และสิ่งที่ผู้เขียนได้รับรู้ผ่านทางสังคมในขณะนั้น คือ บุคคลทั้งสองกลุ่มนี้ก่อความไม่สงบในสังคม ไม่มีสิทธิ หรือโอกาสใดๆ ในสังคม ที่พวกเขายังอยู่อาศัย มีเพียงบางคนเท่านั้นที่มีโอกาส แต่ก็ต้องแลกด้วยความยากลำบากและสูญเสีย ต่อการถูกจับกุม เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นวิธีที่ผิดกฎหมาย การได้เห็นบุคคลกลุ่มนี้ถูกเอาัดเจาเปรียบ ถูกปฏิเสธความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมต่างๆ นานา ทำให้ผู้เขียนรู้สึกว่า ไม่ยุติธรรมที่มีการปฏิบัติ เช่นนี้ต่อมนุษย์ด้วยกัน

ต่อมาเมื่อผู้เขียนทำงานรับราชการในองค์การบริหารส่วนตำบล ก็ได้พบกับคนไร้เอกสารพิสูจน์ทราบด้วยบุคคลอีก และได้พยายามหาทางช่วยเหลือเท่าที่สามารถทำได้ แต่ก็ไม่สามารถช่วยเหลือได้มากเท่าที่ควร จนในที่สุดเมื่อผู้เขียนได้เข้าศึกษาในระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ความรู้จากการศึกษาที่นี่ทำให้ผู้เขียนสามารถช่วยเหลือคนกลุ่มนี้ได้มากขึ้น และผู้เขียนหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสามารถเป็นแรงบันดาลใจ รวมทั้งเป็นตัวช่วยให้ผู้เขียนสามารถทำงานและให้ความช่วยเหลือคนกลุ่มนี้ได้มากยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอขอบพระคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยพายัพทุกท่าน ผู้ประสิทประจำสาขาวิชา ความรู้ให้กับผู้เขียน ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์พิพิพย์ กาญจนะจิตร สายสุนทร ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และผู้จัดประกำรความหวังในการแก้ไขปัญหาของคนไร้เอกสารพิสูจน์ ทราบด้วยบุคคลให้กับผู้เขียน ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุชาดา รัตนพิบูลย์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่ใส่ใจในทุกรายละเอียดสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณคณะกรรมการ วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เขตไห ลังการพินธ์ และรองศาสตราจารย์ ดิเรก ควรสมาคม

ขอขอบพระคุณกลุ่มคนไร้เอกสารพิสูจน์ทราบด้วยบุคคลทุกคน และเจ้าของกรณีศึกษาทุกท่าน ทั้งจากตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง และตำบลย่านยาوا อำเภอ สวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ที่ยินยอมและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีกับผู้เขียน ในการให้สัมภาษณ์หรือ พูดคุยกันในทุกครั้ง ขอขอบพระคุณครอบครัวคนไทยพลัดถิ่น คุณกัง คุณนิรสิตา ชัยยัง ที่ให้ข้อมูลดีๆ สำหรับการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ท่านปลัดอำเภอ เกษฯ ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปักครองสำเนา)
อำเภอสารคโลก ที่กรุณาให้คำแนะนำนำและให้ความช่วยเหลือกรณีศึกษาในพื้นที่ตำบลย่านยา
ขอขอบพระคุณ ท่านปรีชา มนิวงศ์ ผู้อำนวยการส่วนกำกับและตรวจสอบกรรมการปักครอง ที่กรุณา
ให้คำแนะนำ ขอขอบพระคุณ คุณปืนแก้ว อุ่นแก้ว แห่งสถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อฝ่าระหว่างสภากะ^๑
ไรรัฐที่กรุณาอนหนังสือดีๆ ให้กับผู้เขียน ขอขอบพระคุณ คุณอริยะ เพ็ชร์สาคร ที่เคยให้กำลังใจ
และให้คำปรึกษา ขอขอบพระคุณ ท่านนายกและท่านปลัด องค์กรบริหารส่วนตำบลย่านยา
ผู้บังคับบัญชาที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เขียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณครอบครัวอุทกะเสน ที่ส่งสอนและบ่มเพาะให้ผู้เขียนมี
ความรัก ความเห็นใจ และยินดีในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน รวมทั้งเป็นกำลังใจให้กับผู้เขียน
มาตลอด คุณพ่อ บุคคลที่เป็นครูกฎหมายคนแรกของผู้เขียน คุณแม่ บุคคลที่เป็นหัวหน้าทีมที่ดีที่สุด
พี่สาว น้องสาว และน้องชาย ที่เป็นเสมือนแขนและขาของผู้เขียน ขอบคุณคู่ชีวิตและครอบครัว
นวลจันทร์ ที่อยู่เคียงข้างให้การสนับสนุน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ขอบคุณเพื่อนและกัลยาณมิตร
ทุกท่าน

อนึ่ง หากมีความผิดพลาดประการใด สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้จัดทำขอน้อมรับ
ไว้แต่เพียงผู้เดียว

พรพินัส นวลจันทร์ อุทกะเสน

ชื่อเรื่อง:	สิทธิในการรับรองการเกิดสำหรับบุคคล ไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคล
ผู้จัดทำ:	พรพินัส นวลจันทร์ อุทกษา
ชื่อปริญญา:	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:	อาจารย์ ดร.สุชาดา รัตนพิบูลย์
วันที่อนุมัติ:	8 กรกฎาคม 2557
สถาบัน:	มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย
จำนวนหน้า:	95
คำสำคัญ:	การรับรองการเกิด การจดทะเบียนการเกิด บุคคล ไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคล

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาจากการณ์ที่เกิดขึ้นจริงของบุคคลไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคลที่ปราฏวัตในรัฐไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การไม่มีเอกสารด้านการรับรองการเกิด หรือ การจดทะเบียนการเกิด ซึ่งเป็นผลโดยตรงที่จะทำให้บุคคลตกเป็นคนไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคล และอาจส่งผลต่อเนื่องถึงปัญหาการเป็นคนไร้รัฐ หรือไร้สัญชาติตามมา

สำหรับรัฐไทย มีพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 บัญญัติรับรองการเกิดด้วยวิธีการจดทะเบียนการเกิด ซึ่งเป็นการรับรองสถานะบุคคลวิธีหนึ่ง โดยผลของกฎหมายฉบับนี้ รัฐไทยต้องจดทะเบียนการเกิดให้กับบุคคลทุกคนที่เกิดในราชอาณาจักร ไม่ว่าบุคคลที่เกิดนั้นจะมีบุพการิเป็นคนสัญชาติไทยหรือไม่ ไม่ว่าจะเข้าเมืองถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือไม่ก็ตาม ซึ่งมีผลมาจากการที่รัฐไทยยอมตนเข้าผูกพันตราสารระหว่างประเทศฉบับต่างๆ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติการะห่วงประเทศไทยว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เป็นต้น

การจดทะเบียนการเกิด เป็นขั้นตอนสำคัญขั้นแรกสุดที่จะทำให้บุคคลไม่ตกเป็นคนไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคล โดยมีหลักการ ดังนี้

1. รัฐต้องยอมรับในการจดทะเบียนการเกิดโดยทันทีเมื่อเด็กเกิด
2. รัฐต้องยอมรับในการจดทะเบียนการเกิดถ้วนหน้า คือ ต้องจดทะเบียนการเกิดให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีข้อยกเว้น
3. รัฐต้องยอมรับในการจดทะเบียนการเกิดที่มีคุณภาพ คือ การจดทะเบียนการเกิดต้องมีผลทางกฎหมายเป็นการรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมาย

4. รัฐต้องยอมรับในการจดทะเบียนการเกิดอย่างถาวรและไม่อาจถูกยกเลิก เพิกถอนได้

5. รัฐต้องยอมรับการจดทะเบียนการเกิดที่เข้าถึงได้ง่ายโดยเท่าเทียมกันและไม่มีค่าใช้จ่าย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารัฐไทยได้มีการออกระเบียบกฎหมายต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจดทะเบียนการเกิดมาโดยตลอด แต่ในทางปฏิบัติแล้วพบว่า รัฐไทยยังประสบปัญหานักในการเข้าถึงการจดทะเบียนการเกิดของกลุ่มบุคคลไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคล ไม่ว่าจากความไม่ชัดเจนของระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ/หรือจากแบบพิมพ์ซึ่งเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติติความ หรือใช้คุลพินิจในทางที่ไม่เป็นคุณกับกลุ่มบุคคลเหล่านี้

ดังนั้น รัฐไทยจึงควรมีการปรับปรุงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหนังสือสั่งการหรือระเบียบที่ชัดเจน และไม่เปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติใช้คุลพินิจแบบกว้าง อันส่งผลร้ายหรือเพิ่มภาระให้กับกลุ่มคนไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคล รวมทั้งการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และรัฐไทยควรส่งเสริมและสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับคนไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคลให้กับภาคประชาชน เพื่อให้ประชาชนโดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ที่มีการพนันคนไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคล มีความเข้าใจและพร้อมช่วยเหลือทั้งกับคนไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคลที่พนัน และเป็นผู้ช่วยเหลือราชการในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การแสวงหาพยานหลักฐาน การช่วยเหลือตามมนุษยธรรมต่อคนไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคล

นอกจากนี้รัฐไทยควรแสดงความร่วมมือกับนานาประเทศ เนื่องจากปัญหานี้ไม่ได้เป็นปัญหาเฉพาะของประเทศไทย แต่เป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อประเทศอื่นๆ ด้วย ดังนั้น รัฐไทยควรสนับสนุนและร่วมมือกับประเทศอื่นๆ ในการดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการลดปัญหานี้ เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางกฎหมาย การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ฯลฯ ที่จะช่วยให้การจดทะเบียนการเกิดของกลุ่มบุคคลไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคลสามารถดำเนินการได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น

Title:	Rights to Birth Recognition for Undocumented Person
Author:	Phonphinat Naunchan Authokkasen
Degree:	Master of Laws
Advisor:	Dr.Suchada Rattanapibul
Approval Date:	8 July 2014
Institution:	Payap University, Chiang Mai, Thailand
Number of pages:	95
Keywords:	Birth Certificate, Registration of Birth, Undocumented Person

ABSTRACT

This thesis study is an actual case of individuals without identification of the individual papers appeared in Thailand, especially who do not have the birth certificate or registration of birth. As a result, they directly become undocumented persons and may result in the problem being stateless as well as stateless persons.

As the state of Thailand, there is the Civil Registration of Residential Inhabitant Act, B.E. 2534 (1991) which is certified the birth by the birth registration, being as one of methods to identify person. The state of Thailand must register the birth certificate to all persons born in the state, whether their parent hold Thai nationality or not, whether they enter into this country legally or not. These conditions are the results of the state of Thailand committed to various international documents such as the Universal Declaration of Human Rights, International Covenant on Civil and Political Rights, and the Convention on the Rights of the Child, etc.

Registration of birth is the first important step to make someone not become unidentified person and the universal principles of birth registration are;

1. Every state must agree to register the birth instantly when the child was born.
2. Every state must agree on universal birth registration, which means that the registration must be done to all children without any exception.

3. Every state must recognize the quality of the registration, which is the registration of the birth must have legal status as a legal person.

4. Every state must agree to register the birth permanently and cannot be terminated or revoked.

5. Every state must accept the registration of births must be easily accessible equally and without any cost.

Although the state of Thailand has issued regulations state laws in order to solve the problems with the registration of the birth all the times, it is practically found Thailand still have trouble in accessing to the group of persons without identification documents due to the vagueness of the relevant laws, regulations and / or blueprint, which allow officers to perform interpretation or use their discretion in a way that is not beneficial to this group.

Therefore, the state of Thailand should modify state laws and related regulations, particularly the unclear order or regulation and limit of officers' discretion practice which reflects to the negative impact or load on the group of undocumented persons. Additionally, the knowledge, the concise understanding about the process and procedures need to provide to the officers and the state of Thailand should support and create the knowledge about the persons without personal identification documents to the public. So the persons, especially persons in the area who have seen the persons without identification documents of birth to understand and help both of persons without the birth document, persons who have seen and assist in the performance of official involved such as the quest for evidence, humanitarian aid to the persons without identification of the birth documents.

Moreover, the state of Thailand should seek cooperation with other countries due to the problem of undocumented persons. In some cases, it is associated with many states, especially the neighboring states seek for the cooperation with the state, as well as other states involved in sustainable solutions as importance.

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
สารบัญตาราง.....	๙
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	5
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.5 วิธีการศึกษา.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.7 นิยามศัพท์.....	7
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรองการเกิด	
2.1 แนวคิดเรื่องสิทธิตามธรรมชาติ (Natural Rights).....	9
2.2 แนวคิดเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity).....	11
2.3 แนวคิดว่าด้วยการรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมาย (Recognition of Legal Personality).....	14
2.4 แนวคิดว่าด้วยความเสมอภาคภายใต้กฎหมาย (Equality before the law) หรือหลักการไม่เลือกประดิษฐ์ (Non-discrimination).....	19
2.5 แนวคิดว่าด้วยหลักประโยชน์ที่ดีที่สุดของเด็ก (The best interests of the child).....	21
บทที่ 3 การรับรองการเกิดตามหลักสากลและหลักกฎหมายไทย	
3.1 การรับรองการเกิดตามหลักสากล.....	27
3.1.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948 (Universal Declaration of Human Rights หรือ UDHR).....	27

3.1.2 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1966 (International Covenant on Civil and Political Rights หรือ ICCPR).....	29
3.1.3 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 (Convention on the Rights of the Child หรือ CRC).....	32
3.1.4 ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2555 (ASEAN Human Rights Declaration หรือ AHRD).....	35
3.2 การรับรองการเกิดตามกฎหมายไทย.....	38
3.2.1 การรับรองการเกิดตามหลักกฎหมายเอกชน.....	38
3.2.2 การรับรองการเกิดตามหลักกฎหมายมหานคร.....	40
บทที่ 4 ปัญหาการเข้าถึงสิทธิในการรับรองการเกิดของคนไทยต่างด้วยบุคคล	
4.1 กรณีศึกษาบุคคลที่ฟังข้อเท็จจริงได้ว่าเกิดในรัฐไทย.....	65
4.1.1 กรณีเกิดในสถานพยาบาลและได้รับหนังสือรับรองการเกิด.....	66
4.1.2 กรณีเกิดนอกสถานพยาบาลและไม่ได้รับหนังสือรับรองการเกิด.....	70
4.2 กรณีศึกษาบุคคลที่ฟังข้อเท็จจริงได้ว่าเกิดนอกราชอาณาจักร.....	73
4.2.1 กรณีการเกิดนอกราชอาณาจักรและได้รับหนังสือรับรองการเกิดจาก โรงพยาบาลของรัฐต่างประเทศ.....	74
4.2.2 กรณีการเกิดนอกราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับหนังสือรับรองการเกิดจาก รัฐต่างประเทศ.....	76
4.3 กรณีศึกษาบุคคลที่ฟังข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานที่เกิดมีได้เลย.....	80
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 บทสรุป.....	87
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	90
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก พระราชบัญญัติสำหรับทำบัญชีคนในราชอาณาจักร ร.ศ. 128.....	102
ภาคผนวก ข พระราชบัญญัติการตรวจสอบบัญชีสำมโนครัว และการจดทะเบียนคนเกิด คนตาย คนย้ายตัวบล พ.ศ. 2460.....	105
ภาคผนวก ข พระราชบัญญัติการลงทะเบียนราษฎรในเขตต์เทศบาล พ.ศ. 2479.....	115
ภาคผนวก ค พระราชบัญญัติการลงทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2499.....	128
ภาคผนวก ค พระราชบัญญัติการลงทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534.....	147

ภาคผนวก ๖ พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕.....	166
ภาคผนวก ๗ ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕.....	170
ภาคผนวก ๘ กฎกระทรวง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิสูจน์สถานการณ์เกิด ^{และสัญชาติของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่อร่อน หรือเด็กไม่ประภูมิพก หรือบุพการีทอดทิ้ง.....}	210
ภาคผนวก ๙ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง คำขอพิสูจน์ความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ^{ให้รับและหนังสือรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕.....}	216
ภาคผนวก ๑๐ ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง การแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ^{เป็นนายทะเบียนผู้รับแจ้ง.....}	220
ภาคผนวก ๑๑ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๓๐๑.๑/๖๙๘๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๓๐๑.๑/ว ๑๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕.....	222
ภาคผนวก ๑๒ ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง หลักเกณฑ์ เปื่อยไปและ ^{วิธีการในการขอหนังสือรับรองการเกิดตามมาตรา ๒๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔.....}	227
ภาคผนวก ๑๓ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ตัวบทสุด ที่ นท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๕๘๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ และหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ตัวบทสุด ที่ นท ๐๓๐๙.๑/ว ๘๔ ลงวันที่ ๓๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑.....	232
ภาคผนวก ๑๔ กฎ กฎกระทรวง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการเกิด ^{หรือการตายต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่อื่น พ.ศ. ๒๕๕๑.....}	239
ภาคผนวก ๑๕ กรณีศึกษา เด็กหญิงน้ำหวาน สำอางค์.....	242
ภาคผนวก ๑๖ กรณีศึกษา นายเห嫩งหรืออ้วน แก้วมี.....	244
ภาคผนวก ๑๗ กรณีศึกษา นายบอนบี สุทธิบุตร.....	246
ภาคผนวก ๑๘ กรณีศึกษา นายจักรพันธ์หรือจึก.....	248
ภาคผนวก ๑๙ กรณีศึกษา นายสมศักดิ์ สายมา.....	249
ภาคผนวก ๒๐ กรณีศึกษา นางอ้วนหรือบุญญา มาลัยหิน.....	250
ประวัติผู้จัดทำ	

สารบัญตาราง

ตารางที่ 3.1 ตารางเปรียบเทียบมาตรฐานการจดทะเบียนการเกิดของรัฐไทยกับมาตรฐานนานาชาติ.....	59
---	----